

Deres ref

Vår ref

Dato

23.05.2022

Uttalelse til skogstandarden i norsk PEFC

Vi viser til høringsbrev av 11.04.2022, og tillater oss å gi et innspill til utsendte utkast til ny skogstandard i PEFC.

Mye tyder på at klimaendringene kan føre til store endringer i norsk natur. Flere av punktene i standarden kan derfor virke som en strategi som ser bakover i tid, i stedet for å fokusere på hva som løser utfordringene vi ser konturene av framover. Vi må i framtida skaffe mer fornybart råstoff til å erstatte fossile kilder, og ikke begrense mer enn absolutt nødvendig. Da må vi gi oss sjøl større handlingsrom i produksjonen og ikke begrense tilgangen til treslag å spille på, i et endra klima, mer enn absolutt nødvendig. Slik sett mener vi forslaget bommer på de virkelig store utfordringene.

Vi mener ikke det framlagte utkastet ivaretar de tre dimensjonene i bærekraftbegrepet godt nok - økonomi, miljø og sosiale forhold - men har sterk slagside i retning av å hensynta miljøaspektet.

Når dette er sagt, er vi svært positive til at miljøorganisasjonene og skognæringa jobber sammen for å komme til enighet om standarder for et godt og bærekraftig skogbruk. Når man oppnår enighet, er det lov å håpe at begge sider følger opp sin del av avtalen; skogbruket ved å bestrebe seg på å etterleve kravene, og miljøsidene ved å ha med seg enigheten i sitt daglige virke.

Kravene i PEFCs skogstandard kan vurderes på flere nivå. I utformingen slik den foreligger, er det tenkt «snevert» for å oppnå best mulig forhold for de artene og det miljøet som behandles i det enkelte punkt. Løfter man blikket og setter standardene inn i en større sammenheng, mener vi denne tilnærmingen kan være delvis feilslått. Vi mener dette resonnementet gjelder:

Svært mye tyder på at vi vil få en relativt kraftig endring i klimaet, som vil få store konsekvenser for mennesker og svært mange arter og økosystem. Hovedårsaken til klimaendringene er menneskelig aktivitet, der sjølve driveren er vårt forbruk av fossile ressurser. Vi er i en situasjon der vi definitivt bør fjerne CO₂ fra atmosfæren og erstatte fossile ressurser/produkter med fornybare. Aktiv bruk av skog og tre vil bidra på begge punktene.

Samtidig står verden samlet sett også overfor en naturkrise. Denne er ikke like grenseoverskridende, men mer knytta til konkrete økosystemer. Vår påstand er at sjøl om det er store utfordringer knytta

til natur i Norge, kan vi ikke definere dette som ei naturkrise på så mange områder, og spesielt ikke i skogøkosystemet.

Kun nye krav

Det ligger i sakens natur at miljøpartene i PEFC stadig vil skjerpe kravene. Vi ser derfor at kravmengden øker og summen av areal som får begrensninger i en eller annen form i forhold til skogbruksmessig utnyttelse stadig øker. Til sammen begrenses det tilgjengelige produktive skogarealet betydelig.

Vi mener man i PEFC etter hvert også må begynne å se på hvor det kan gjøre lettelser i kravene, ut fra at forhold dekkes på annet vis eller har fått en god løsning i skogbruket.

Samiske rettigheter – kravpunkt 7

Vi er positive til at det skal tas hensyn, men vil bemerke at store deler av arealet fra og med Nord-Trøndelag og nordover er definert som reinbeite. Kravpunktet har derfor potensielt stor påvirkning på skogbruk i disse områdene.

For lite fokus på skogproduksjon – kravpunkt 8

Vi opplever at det er et betydelig fokus på de miljømessige effektene av skogbruk. Standarden omhandler imidlertid også forhold som har med den langsiktige produksjonen å gjøre. Det er langt mindre oppmerksomhet fra partene på den langsiktige skogproduksjonen. Vi opplever for første gang i landsskogtakseringens historie at tilveksten har begynt å synke. Det er veldig bekymringsfullt. Det er en rekke årsaker til dette, men faktum er at gjennom en langsiktig og god forvaltning, ville det vært mulig å øke tilveksten i mange år enda. Da må produksjonsarealene ivaretas og ikke bygges ned eller brukes til ekstensive formål, foryngelsesarbeidet må tas alvorlig, ungslogen må stelles og produksjonsskogen ikke avvirkes i for ung alder. Det er skognæringas aller beste produksjonsarealer som i størst grad avskoges i kystområdene.

Utenlandske treslag – kravpunkt 20

Vi mener utenlandske treslag har kommet for å bli i norsk skogbruk. De aktuelle treslagene tilfører så mye til utviklingsmulighetene i skogen, primært i form av produksjon av virke og opptak av CO₂, men også kvalitet og bruksområder, at de bør brukes på en aktiv og fornuftig måte. Det forslaget som foreligger legger for sterke begrensninger på bruken av utenlandske treslag.

Påskoging som klima- og verdiskapingsvirkemiddel – kravpunkt 21

Samtidig som vi avskoger, gror Norge igjen. Dette kan man tenke blir et nullsumspill. Det er imidlertid langt fra sannheten. Det aller meste av arealet som avskoges er fra yngre produksjonsskog eller eldre. Produksjonen og CO₂-opptaket på disse arealene forsvinner umiddelbart i det avskogingen skjer.

Gjengroingen går langsomt og det gir lite virkesvolum. Kvaliteten blir også lav. Til sammen blir effekten at det tar svært lang tid til det er nyttbare ressurser på gjengroingsarealene. Dette gir lite bidrag i form av ressurser til det grønne skiftet.

Ved å gjennomføre et bevisst og fornuftig arbeid med treslagsskifte og påskoging, oppnår man den stikk motsatte situasjon; arealene kommer raskt i produksjon, gir grunnlag for stor virkesproduksjon med høyt CO₂-opptak og gir samfunnet verdifulle ressurser. I motsetning til det bildet som er skapt, er dette ikke utelukkende negativt for det biologiske mangfoldet. Situasjonen er nyansert. Den skogreisningen som er gjennomført har beriket mange områder, men sjølsagt ikke alle.

Vi kjenner ikke begrepet «høstingsskog», så vi tror med fordel det kan defineres.

Hensyn til rovfugler og ugler – kravpunkt 24

Vi mener generelt sett kravpunktet legger unødvendig store begrensninger, som ikke vil gi en faktisk effekt som står i stil med restriksjonene.

Særlig stor konsekvens gir økningen i hensynssonen rundt hønsehaukreir. Tettheten av hønsehaukreir er stor i mange områder i kystskogbruket, og en slik utvidelse vil gi store reduksjoner i produksjonsarealer for skog.

Ellers vil vi trekke fram havørn. Dette er i dag en svært vanlig art langs det meste av kysten. Den er i utgangspunktet ikke skogtilknyttet. Men etter hvert som de mest egnede hekkeplassene blir opptatt, vil stadig nye steder tas i bruk. Hekking skjer dermed hyppigere i skogområder. Vi mener ikke det er fornuftig å pålegge så sterke restriksjoner for denne arten.

Med hilsen
Styret i Skognæringa Kyst SA